

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

"М. ӘУЕЗОВ АТЫНДАҒЫ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН УНИВЕРСИТЕТІ" КОММЕРЦИЯЛЫҚ
ЕМЕС АҚЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

БЕКІТЕМІН

Басқарма төрағасы-ректор

М. Әуезов атындағы ОҚУ

« 04 » 11 ай 2025 Ж.

"М. Әуезов атындағы ОҚУ" КЕАҚ-ның
Тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы
саясаты

Шымкент, 2025

Мазмұны

1. Кіріспе:	3
2. Мақсат	3
3. Функциялары мен міндеттері.....	4
4. Экологиялық жауапкершілік.....	5
5. Қоғамдық қызмет және серіктестік.....	7
6. Мониторинг және есеп беру.....	9
7. Саясаттың мақсаттары.....	12

1. Кіріспе:

Тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес бүкіл әлем бойынша білім беру мекемелері үшін маңызды басымдықтарға айналды және М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті де ерекшелік емес. Қоғамның барлық деңгейлерінде үйлестірілген күш-жігерді талап ететін жаһандық экологиялық сын-қатерлер жағдайында университет қоршаған ортаға теріс әсерді азайтуға және тұрақты болашақты қамтамасыз етуге бағытталған стратегияларды әзірлеуге және іске асыруға белсенді қатысады.

Университеттің тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы саясаты әлеуметтік жауапкершілік, инновация және экологиялық проблемаларды шешуге кешенді көзқарас қағидаттарына негізделеді. Бұл саясаттың маңызды бағыттары экологиялық таза технологияларды енгізу, тұрақты энергетика және экология саласындағы ғылыми зерттеулерді дамыту, сондай-ақ студенттердің, Оқытушылардың және университет қызметкерлерінің экологиялық жауапкершіліктің маңыздылығы туралы хабардарлығын арттыру болып табылады.

Бұл саясат университеттің климаттың өзгеруіне қарсы күрестің жаһандық процесіне белсенді қатысуға деген ұмтылысын көрсетіп қана қоймай, студенттердің тұрақты даму жағдайында жұмыс істеу үшін қажетті білім мен дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді. Осы қағидаттарды университеттің білім беру үдерісі мен қызметіне енгізу қоршаған ортаны қорғау және ұлттық және халықаралық деңгейде орнықты дамуды іске асыру міндеттерін тиімді шеше алатын болашақ мамандарды даярлауда шешуші рөл атқарады.

2. Мақсат

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы саясатының мақсаты университет қызметінің қоршаған ортаға әсерін барынша азайтуға, Жаһандық экологиялық проблемаларды шешуге жәрдемдесуге және климаттың өзгеруіне тиімді қарсы іс-қимыл жасау және әртүрлі салаларда тұрақты даму қағидаттарын енгізу үшін қажетті білімі мен дағдылары бар студенттерді даярлауға бағытталған тұрақты тәжірибелерді қалыптастыру болып табылады өмір және кәсіби қызмет салаларында.

Бұл мыналарды қамтиды:

1. Экологиялық таза технологиялар мен тәжірибелерді енгізу арқылы университеттің көміртегі ізін азайту.
2. Тұрақты энергетика, экология және климаттық өзгерістер саласындағы ғылыми зерттеулер мен білім беру бағдарламаларын дамыту.
3. Студенттердің, Оқытушылардың және қызметкерлердің тұрақты даму мен қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығы туралы хабардарлығын арттыру.

4. Университеттің басқару және оқу процестеріне тұрақты тәсілдерді интеграциялауға жәрдемдесу.

Бұл мақсат университетте климатты қорғау және болашақ ұрпақ үшін табиғи ресурстарды сақтау жөніндегі жаһандық және ұлттық міндеттерді іске асыруға ықпал ететін инновациялық, экологиялық жауапты және ғылыми негізделген ортаны құруға бағытталған.

3. Функциялары мен міндеттері

Оңтүстік Қазақстан университетінің функциялары мен міндеттері. М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласында функциялары мен міндеттері:

1. Тұрақты даму стратегияларын әзірлеу және енгізу:

- Университет қызметінің қоршаған ортаға әсерін азайтуға бағытталған ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді бағдарламаларды әзірлеу.
- Көміртегі ізін азайту, энергияны, су ресурстарын үнемдеу және қалдықтарды кәдеге жарату бойынша басым бағыттар мен мақсаттарды анықтау.

2. Білім беру қызметі:

- Тұрақты даму және экология принциптерін оқытудың барлық деңгейлеріндегі білім беру бағдарламаларына қосу.
- Студенттерге, оқытушыларға және қызметкерлерге климаттың өзгеруі және тұрақты тәжірибелер бойынша курстар, тренингтер, дәрістер мен семинарлар ұйымдастыру.
- Экологиялық ғылымдар, тұрақты энергетика және табиғи ресурстарды басқару саласындағы мамандарды даярлауға бағытталған пәнаралық білім беру бағдарламаларын құру.

3. Ғылыми-зерттеу қызметі:

- Климаттың өзгеруі, тұрақты технологиялар және қоршаған ортаны қорғау саласында ғылыми зерттеулер жүргізуге жәрдемдесу.
- Экологиялық проблемаларды шешуге және орнықты даму саласында тиімді шешімдерді енгізуге бағытталған инновациялық жобаларды дамыту.
- Мемлекеттік және жеке ұйымдармен, ғылыми мекемелермен және халықаралық серіктестермен білім алмасу және климаттық тұрақтылықтың жаңа шешімдерін әзірлеу үшін ынтымақтастық.

4. Университетті басқарудағы экологиялық жауапкершілік:

- Энергияны үнемдеу, қалдықтарды қайта өңдеу, ресурстарды ұтымды пайдалану сияқты университеттің күнделікті қызметінде тұрақты тәжірибелерді жүзеге асыру.

- Жаңартылатын энергия көздерін, энергия үнемдеу жүйелерін және экологиялық таза материалдарды пайдалану сияқты университеттің инфрақұрылымына "жасыл" технологияларды енгізу.
- Университет қызметіндегі экологиялық стандарттар мен нормалардың сақталуын бақылау.

5. Қоғамдастықтың хабардарлығы мен қатысуын арттыру:

- Климаттың өзгеруі және тұрақты даму туралы хабардарлығын арттыру мақсатында студенттерге, оқытушыларға және қызметкерлерге арналған экологиялық акциялар, іс-шаралар мен науқандарды ұйымдастыру.
- Экологиялық белсенділікпен және тұрақты тәжірибелерді насихаттаумен айналысатын бастамалар мен студенттік ұйымдарды қалыптастыру және қолдау.
- Университеттер мен білім беру мекемелері арасында тұрақты даму саласындағы тәжірибе мен үздік тәжірибелермен алмасу үшін платформалар құру және қолдау.

6. Сыртқы серіктестермен ынтымақтастық:

- Тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы бірлескен жобаларды іске асыру үшін мемлекеттік органдармен, халықаралық ұйымдармен, ҰЕҰ және бизнес-сектормен әріптестік қатынастар орнату.
- Климаттың өзгеруі жағдайында тұрақтылықты арттыруға бағытталған халықаралық және Ұлттық бастамашыл жобалар мен бағдарламаларға қатысу.

7. Тиімділікті бақылау және бағалау:

- Тұрақты дамуға бағытталған іске асырылатын бағдарламалар мен бастамалардың тиімділігін бағалау.
- Университеттің көміртегі ізі, энергияны тұтыну, су ресурстарын пайдалану және қалдықтарды оңтайландыру мақсатында пайдалану сияқты экологиялық көрсеткіштерін бақылау.

8. Халықаралық экологиялық бастамаларға қатысу:

- Климаттың өзгеруін азайту жөніндегі жаһандық күш-жігерді қолдау мақсатында Париж климаттық келісімі сияқты халықаралық экологиялық келісімдер мен бастамаларға университетті тарту.
- Оқу процесінде және университет инфрақұрылымында тұрақты дамудың халықаралық стандарттарын қолдану.

Бұл функциялар мен міндеттер тұрақты даму принциптерін университет өмірінің әртүрлі аспектілеріне біріктіруді қамтамасыз етеді, оның жаһандық экологиялық мәселелерді шешуге белсенді қатысуына және климаттың өзгеруіне байланысты қиындықтарға дайын мамандарды даярлауға ықпал етеді.

4. Экологиялық жауапкершілік

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің орнықты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы экологиялық жауапкершілігі экологиялық орнықтылық қағидаттарын ұстану және қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған тәжірибелерді енгізу болып табылады. Университет Жаһандық экологиялық мәселелерді шешудегі рөлін мойындайды және жоғары экологиялық стандарттарға сәйкес әрекет етуге тырысады. Экологиялық жауапкершіліктің маңызды аспектілері:

1. Табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану:

- Университет энергия, су және шикізат сияқты табиғи ресурстарды тиімді пайдалануға, оларды тұтынуды азайтуға және экологиялық іздерді азайтуға міндеттенеді.
- Энергия шығындарын азайтуға және су ресурстарын пайдалануды оңтайландыруға бағытталған энергия үнемдеу технологиялары мен жүйелерін енгізу.

2. Қалдықтарды басқару және қайта өңдеу:

- Университеттің Стратегиясы қалдықтарды сұрыптау және қайта өңдеу, қоқыс көлемін азайту және "нөлдік қалдықтар" қағидаттарына көшу бойынша белсенді жұмысты қамтиды.
- Материалдарды экологиялық қауіпсіз кәдеге жарату және қайта пайдалану жүйесін дамыту, сондай-ақ университетте бір реттік пластикалық бұйымдарды пайдалануды азайту.

3. Жаңартылатын энергия көздерін пайдалану:

- Университеттің қажеттіліктерін қамтамасыз ету үшін күн панельдері, жел генераторлары және басқа да жаңартылатын энергия көздері сияқты "жасыл" технологияларды енгізу.
- Органикалық энергия көздеріне ауысу мүмкіндіктерін бағалау, қазба ресурстарына тәуелділікті азайту.

4. Экологиялық мәдениетке білім беру және тәрбиелеу:

- Университет студенттер мен қызметкерлерде климаттың өзгеруі және экология бойынша білім беру бағдарламалары, курстар мен тренингтер арқылы қоршаған ортаға тұрақты көзқарастың маңыздылығын белсенді түрде қалыптастырады.
- Студенттердің, Оқытушылардың және қызметкерлердің күнделікті тәжірибесіне экологиялық жауапты мінез-құлықты енгізу, бұл энергияны үнемдеу нормаларын сақтауды, қалдықтарды сұрыптауды, ресурстарды ақылға қонымды тұтынуды және табиғатқа жауапкершілікпен қарауды қамтиды.

5. Инновация және экологиялық зерттеулер:

- Университет климаттың өзгеруі мен экологиялық тұрақтылық мәселелерін шешуге бағытталған ғылыми зерттеулерді қолдайды және дамытады.
- Жаһандық экологиялық сын-қатерлерге қарсы күресте қолданылуы мүмкін Инновациялық технологиялар мен тұрақты шешімдерді әзірлеу мен енгізуді ынталандыру.

6. Әлеуметтік жауапкершілік және қоғамдық бастамаларға қатысу:

- Университет жергілікті және ұлттық деңгейдегі экологиялық акцияларға, іс-шараларға және науқандарға белсенді қатысады, климаттың өзгеруі туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған экологиялық жобаларды қолдайды және бастайды.
- Тұрақты даму бағытында бірлесіп жұмыс істеу үшін экологиялық ұйымдармен, мемлекеттік құрылымдармен және жеке сектормен ынтымақтастық.

7. Экологиялық әсерді бағалау және бақылау:

- Экологиялық жауапкершіліктің маңызды бөлігі университеттің қоршаған ортаға әсерін үнемі бақылау және бағалау болып табылады.
- Экологиялық бастамалар мен бағдарламалардың тиімділігін үнемі тексеру, көміртегі ізін өлшеу әдістерін және басқа да тұрақтылық көрсеткіштерін енгізу.

8. Экологиялық таза Инфрақұрылым:

- Университеттің жаңа нысандарын жобалау және салу кезінде тұрақты құрылыс принциптері, экологиялық қауіпсіз материалдар мен технологияларды пайдалану ескеріледі.
- Биоәртүрлілікті сақтау және қоршаған орта сапасын жақсарту үшін университет аумағында жасыл аймақтарды, бақтар мен саябақтарды құру.

Осылайша, М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің экологиялық жауапкершілігі табиғатты сақтауға, экологиялық әсерді төмендетуге және қоршаған ортаны қорғау және климаттың өзгеруіне қарсы күрес мәселелерін тиімді шешуге қабілетті болашақ мамандарды тәрбиелеуге бағытталған орнықты дамуға кешенді тәсілге негізделеді.

5. Қоғамдық қызмет және серіктестік

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы қоғамдық қызметі мен серіктестігі экологиялық бастамаларды іске асыруда және тұрақты әлеуметтік ортаны құруда шешуші рөл атқарады. Университет экологиялық және әлеуметтік жауапты жобаларға белсенді қатысады, бұл институттың дамуына ғана емес, сонымен қатар

студенттер, оқытушылар және жалпы жұртшылық арасында экологиялық мәдениеттің қалыптасуына ықпал етеді.

1. Экологиялық білім беру және әлеуметтік бастамаларға қатысу

Университет климаттың өзгеруі және тұрақты даму мәселелері туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған әлеуметтік акциялар мен науқандарға белсенді қатысады. Университеттің қоғамдық қызметі аясында:

- Климаттың өзгеруі, қоршаған ортаны қорғау және тұрақты тәжірибелер бойынша дәрістер, семинарлар мен дөңгелек үстелдер ұйымдастырады.

- Студенттерді, оқытушыларды және жергілікті қоғамдастықты практикалық іс-шараларға тартатын ағаш отырғызу, тоғандарды тазарту, қоқыстарды тазарту сияқты экологиялық акциялар өткізеді.

- Халықаралық және Ұлттық экологиялық күндерге қатысады, мысалы, "Жер күні" немесе "қоршаған ортаны қорғау күні", Жаһандық экологиялық мәселелерге назар аударады.

2. Мемлекеттік және жеке ұйымдармен серіктестік

Университет тұрақты даму және климаттың өзгеруі саласындағы бірлескен жобаларды іске асыру үшін мемлекеттік органдармен, ҰЕҰ-мен, жеке компаниялармен және халықаралық ұйымдармен әріптестік қатынастарды белсенді дамытуда:

- Экологиялық ҰЕҰ және мемлекеттік мекемелермен ынтымақтастық табиғатты қорғауға және климаттық өзгерістердің салдарымен күресуге бағытталған ірі жобаларға қатысуға мүмкіндік береді.

- Университет экологиялық және ғылыми орталықтармен тығыз өзара іс-қимыл жасайды, бұл тәжірибе алмасуға, сондай-ақ тұрақты технологиялар саласында инновациялық шешімдерді енгізуге ықпал етеді.

- Корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік шеңберінде жергілікті және халықаралық компаниялармен серіктестік бизнес-сектор деңгейінде экологиялық таза технологиялар мен тәжірибелерді ілгерілетуге көмектеседі.

3. Студенттерді экологиялық бастамаларға тарту

Университет студенттерді әлеуметтік жауапкершілікті көрсету үшін алаңдар құра отырып, экологиялық қызметке белсенді түрде тартады:

- Студенттік экологиялық клубтар мен ұйымдар "жасыл" іс-шараларды, экологиялық фестивальдар мен конкурстарды ұйымдастыру сияқты тұрақты жобаларды әзірлеуге және іске асыруға белсенді қатысады.

- Табиғатты қорғау саласындағы волонтерлік бағдарламалар студенттерге жауапкершілік деңгейі мен экологиялық сананы арттыра отырып, қоғамдық және экологиялық бастамаларға тікелей қатысуға мүмкіндік береді.

4. Халықаралық серіктестермен ынтымақтастық

Оңтүстік Қазақстан университеті тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы халықаралық ынтымақтастықты белсенді дамытуда:

- Университет БҰҰ, Халықаралық еңбек ұйымының (ХЕҰ), Дүниежүзілік банктің және тұрақты технологиялар мен тәжірибелерді енгізуге бағытталған басқа да әлемдік ұйымдардың бағдарламалары сияқты халықаралық жобалар мен бағдарламаларға қатысады.

- Шетелдік университеттермен серіктестік экологиялық тұрақтылық пен климаттың өзгеруі саласында білім мен тәжірибе алмасуға, сондай-ақ экологиялық проблемаларды шешуге бағытталған ғылыми зерттеулер мен инновацияларды бірлесіп әзірлеуге мүмкіндік береді.

- Халықаралық экологиялық конференциялар мен форумдарға қатысу университетке тұрақты дамудың әлемдік трендтерінің орталығында болуға және климаттың өзгеруіне қарсы күрес жөніндегі жаһандық бастамаларға белсенді қатысуға көмектеседі.

5. Жергілікті қоғамдастықтағы рөлі

Маңызды білім беру және ғылыми құрылым ретінде университет аймақтың экологиялық жағдайы үшін жауапкершілікті өз мойнына алады:

- Жергілікті экологиялық көгалдандыру, суды үнемдеу және ауа сапасын жақсарту жобалары сияқты аймақтық деңгейдегі бастамаларды ұйымдастыру және қолдау.

- Қала құрылысы және аймақты тұрақты дамыту шеңберінде тұрақты тәжірибелерді әзірлеу және енгізу үшін жергілікті билік органдарымен және ұйымдармен ынтымақтастық.

6. Инновациялық стартаптар мен әлеуметтік кәсіпкерлерді қолдау

Университет тұрақты бизнес саласындағы экологиялық стартаптар мен бастамаларды белсенді қолдайды:

- Университет экология және тұрақты даму саласында жұмыс істейтін стартаптар үшін платформа ұсынады, оларды консультациялар, білім беру бағдарламалары және инновациялық шешімдерді енгізу үшін жағдай жасау арқылы қолдайды.

- Әлеуметтік кәсіпкерлермен серіктестік университеттің академиялық және практикалық қызметіне тұрақты бизнес-модельдер мен әлеуметтік инновацияларды біріктіруге көмектеседі.

7. Азаматтық қоғам деңгейінде экологиялық жауапкершілікті қолдау

Университет экология саласындағы азаматтық белсенділікті дамытуға ықпал етеді:

- Университет студенттер мен қызметкерлерді қоршаған ортаны қорғауға және тұрақты дамуға бағытталған Азаматтық бастамалардың белсенді қатысушылары болуға шақырады.

- Тұрақтылық және қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне белсенді азаматтық қатысуды дамытуға бағытталған оқыту бағдарламалары мен курстарын өткізу.

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан Университеті өзінің қоғамдық қызметі мен әріптестігі шеңберінде білім беру және ғылыми орталық қана емес,

сонымен қатар жаһандық экологиялық сын-қатерлерді шешуге және орнықты болашақ құруға бағытталған процестердің белсенді қатысушысы болуға ұмтылады.

6. Мониторинг және есеп беру

Мониторинг және есеп беру университеттің тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы саясатының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады. Олар тұрақтылық пен қоршаған ортаны қорғау саласында белгіленген мақсаттарға қол жеткізуге ықпал ете отырып, экологиялық тәжірибелердің ашықтығын, тиімді басқарылуын және үнемі жетілдірілуін қамтамасыз етеді. Оңтүстік Қазақстан университеті. М. Әуезова өзінің экологиялық қызметінің нәтижелерін бағалау үшін жүйелі мониторинг және тұрақты есептілік қағидаттарын ұстанады.

1. Экологиялық әсерді бақылау

Мониторинг университеттік қызметтің қоршаған ортаға әсері туралы жүйелі бақылауды және деректерді жинауды қамтиды. Мониторингтің негізгі бағыттарына мыналар жатады:

- **Энергия тұтыну:** университет аумағындағы энергия тұтыну деңгейін (электр, газ, жылу) бағалау. Тұтыну динамикасын қадағалау және энергия тиімділігін арттыру және жаңартылатын энергия көздеріне көшу бағыттарын анықтау.
- **Суды пайдалану:** суды тұтынуды оңтайландыру және шығындарды азайту мақсатында сумен жабдықтау, су бұру және суару жүйелерін қоса алғанда, тұтынылатын су көлемін бақылау.
- **Қалдықтардың пайда болуы:** университет шығаратын қалдықтардың көлемі мен түрлерін, сондай-ақ оларды қайта өңдеу мен кәдеге жарату тиімділігін бақылау. Қалдықтар көлемін азайту әдістерін талдау және "нөлдік қалдықтар" қағидаттарын енгізу.
- **Көміртегі ізі:** университеттің қызметіне байланысты көміртегі шығарындыларын, соның ішінде көлік, энергия тұтыну және басқа да эмиссия көздерін бағалау. Көміртегі ізін азайту және экологиялық таза технологияларға көшу бойынша шаралар әзірлеу.

2. Деректерді бақылау және жинау құралдары

Университеттің тиімді мониторингі үшін әртүрлі құралдар мен әдістер қолданылады:

- **Ресурстарды есепке алудың цифрлық жүйелері мен платформалары:** экологиялық тұрақтылықты жақсарту бойынша шешімдер қабылдау үшін мәліметтерді егжей-тегжейлі есепке алуға және талдауға мүмкіндік беретін энергия, су және қалдықтарды есепке алу жүйелерін енгізу.
- **Экологиялық аудиттер:** университеттің экологиялық саясатындағы әлсіз жақтарын анықтау және экологиялық тиімділікті жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу үшін тұрақты экологиялық аудиттер жүргізу.
- **Халықаралық ұйымдардың тәжірибесі мен стандарттары:** мониторинг процесінде университет экологиялық тиімділікті бағалау үшін ISO 14001

(экологиялық менеджмент) сияқты ең жақсы әлемдік тәжірибелер мен стандарттарды қолданады.

3. Есеп беру және ашықтық

М. Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті экологиялық мәселелер бойынша ашық және ашық есеп беру қағидаттарын ұстанады:

- **Жылдық экологиялық есептер:** Университет энергия тұтыну, суды пайдалану, қалдықтар және көміртегі ізі сияқты негізгі экологиялық көрсеткіштер бойынша мониторинг нәтижелерін ұсынатын жыл сайынғы есептерді шығарады. Есептерде сондай-ақ қол жеткізілген табыстар мен орнықты даму саласындағы іске асырылған бастамалар туралы ақпарат қамтылады.
- **Мүдделі тараптарға арналған есептер:** Университет студенттерге, оқытушыларға, қызметкерлерге, сондай-ақ сыртқы серіктестерге, соның ішінде мемлекеттік ұйымдар мен экологиялық ҰЕҰ-ға есептер дайындайды. Бұл есептер университеттің қызметі және оның тұрақты дамуға қосқан үлесі туралы хабардарлықты арттыруға бағытталған.
- **Ғылыми және экологиялық басылымдардағы басылымдар:** Университет сонымен қатар тұрақты энергетика және экология саласындағы өзінің зерттеулері мен инновациялық жобаларының нәтижелерін жариялайды, бұл тәжірибе мен тәжірибені кең аудиториямен бөлісуге мүмкіндік береді.

4. Тиімділікті бағалау және стратегияларды түзету

Мониторинг және есеп беру нәтижелері қолданыстағы бағдарламалардың тиімділігін бағалау және университеттің тұрақты даму стратегиясын түзету үшін қолданылады:

- **Нәтижелерді талдау және бағдарламаларды түзету:** деректерді үнемі талдау университетке проблемаларды уақтылы анықтауға және экологиялық жағдайды жақсарту үшін шаралар қабылдауға мүмкіндік береді. Егер стратегияның қандай да бір бағыттары қойылған мақсаттарға жетпесе, тиімділікті арттыру үшін жаңа шаралар мен бастамалар әзірленуде.
- **Үздіксіз жетілдіру:** есеп беру және мониторинг негізінде болашаққа арналған жаңа жоспарлар мен міндеттер әзірленуде, бұл университетке тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласындағы күш-жігерін үнемі жетілдіруге мүмкіндік береді.

5. Сыртқы тексеру және аудит

Ішкі мониторинг пен есептіліктен басқа, университет өз қызметін тәуелсіз бағалау үшін сыртқы аудиторлар мен экологиялық сарапшыларды тарта алады:

- **Эко-аудит:** университеттің экологиялық саясатының халықаралық стандарттарға сәйкестігін тексеру үшін мерзімді сыртқы экоаудит жүргізу.
- **Сыртқы экологиялық сертификаттар:** ISO 14001 немесе EMAS сияқты сертификаттарды алу және қолдау, бұл университеттің қоршаған ортаны басқару саласындағы халықаралық стандарттарға адалдығын растайды.

6. Кері байланыс және қоғамдастықтың қатысуы

Университеттің есептілігі сонымен қатар студенттерден, оқытушылардан және қызметкерлерден кері байланыс жинауды қамтиды:

- **Сауалнамалар мен сауалнамалар:** университеттің экологиялық саясатына қанағаттанушылықты бағалау және жақсарту бағыттарын анықтау үшін студенттер мен қызметкерлер арасында мерзімді сауалнамалар жүргізу.
- **Талқылаулар мен семинарлар:** экологиялық саясатты және болашақ стратегиялардағы ықтимал өзгерістерді талқылау үшін студенттер мен қызметкерлердің қатысуымен кездесулер мен семинарлар өткізу.

7. Саясаттың мақсаттары

М. Әуезов атындағы ОҚУ өз алдына тұрақты даму және климаттың өзгеруіне қарсы күрес саласында бірнеше негізгі мақсаттар қояды.

1. Университеттің экологиялық әсерін азайту

Оқу орнының күнделікті қызметіне экологиялық тұрақты технологиялар мен тәжірибелерді енгізу арқылы көміртегі ізін, энергия мен суды тұтынуды азайтуды, сондай-ақ университет өндіретін қалдықтар көлемін азайтуды қамтамасыз ету.

2. Тұрақты даму қағидаттарын білім беру процесіне интеграциялау

Жаһандық экологиялық сын-қатерлер жағдайында жұмыс істеу үшін білімі мен дағдылары бар студенттерді дайындау үшін оқу бағдарламалары мен курстарына тұрақты даму, Қоршаған ортаны қорғау және климаттың өзгеруімен күресу принциптерін қосыңыз.

3. Экология және тұрақты технологиялар саласындағы ғылыми зерттеулерді дамыту

Экологиялық проблемаларды шешуге, тұрақты энергетика, табиғи ресурстарды тиімді пайдалану және қоршаған ортаға әсерді барынша азайту саласындағы инновациялық шешімдерді дамытуға бағытталған ғылыми зерттеулерді ынталандыру және қолдау.

4. Студенттер мен қызметкерлер арасында экологиялық хабардарлық пен жауапкершілікті қамтамасыз ету

Білім беру бастамалары, науқандар және экологиялық жобаларға қатысу арқылы студенттердің, Оқытушылардың және қызметкерлердің экологиялық

жауапкершіліктің, тұрақты тұтынудың және қоршаған ортаны қорғаудың маңыздылығы туралы хабардарлығын арттыру.

5. Университет ресурстары мен инфрақұрылымын тұрақты басқару

Жаңартылатын энергия көздерін, энергия үнемдеу жүйелерін және экологиялық таза материалдарды пайдалануды қоса алғанда, университет ресурстарын (энергия, су, материалдар) ұтымды пайдалануды және инфрақұрылымға "жасыл" технологияларды енгізуді қамтамасыз ету.

6. Тұрақты даму саласындағы әріптестік пен ынтымақтастықты нығайту

Жергілікті, ұлттық және халықаралық деңгейде климаттың өзгеруімен күресуге және орнықты дамуға бағытталған жобаларды бірлесіп іске асыру үшін мемлекеттік органдармен, жеке сектормен, ғылыми және экологиялық ұйымдармен ынтымақтастықты дамыту.

7. Өңірлік деңгейде орнықты даму жөніндегі бастамаларды қолдау

Табиғи ресурстарды сақтауға және жергілікті қауымдастықтардың климаттың өзгеруінің салдарына төзімділігін арттыруға бағытталған жобаларды қолдай отырып, аймақ деңгейіндегі экологиялық және әлеуметтік бастамаларға қатысу.

8. Университеттің экологиялық қызметін бақылау және бағалау

Университеттің тұрақты даму саясатының тиімділігін бағалау үшін мониторинг және есеп беру жүйесін әзірлеу, сондай-ақ алынған мәліметтер мен экологиялық жағдайдағы өзгерістерге байланысты әрекеттерді түзету.

9. Климаттық бейтарап кампус құру

Ресурстарды пайдалануды оңтайландыру және тұрақты технологияларды енгізу арқылы парниктік газдар шығарындыларын азайту және университеттің көміртегі бейтараптығына қол жеткізу мақсаттарына жетуге ұмтылу.

Бұл мақсаттар университеттің стратегиялық әкімшілігіне тұрақты даму мен қоршаған ортаны қорғауды біріктіруге, студенттер мен қызметкерлер арасындағы жауапкершілікті арттыруға және жаһандық экологиялық мәселелерді шешуге үлес қосуға бағытталған.